

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
Економіко-правовий факультет
Кафедра обліку і фінансів

МІЖНАРОДНИЙ СТРАХОВИЙ БІЗНЕС

**Електронні методичні рекомендації до проведення практичних занять
та організації самостійної роботи
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»**

ОДЕСА
2022

УДК 368+339:658 (076)
М581

Укладачі:

Дем'янчук Марина Афанасіївна

Маслій Наталя Дмитрівна

Рецензенти:

Якубовський Сергій Олексійович — доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри світового господарства та міжнародних економічних відносин факультету міжнародних відносин, політології та соціології Одеського національного університету імені І.І. Мечникова;

Колесник Ольга Олексіївна — кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку і фінансів економіко-правового факультету Одеського національного університету імені І.І. Мечникова.

*Рекомендовано до друку Вченою Радою економіко-правового факультету,
ОНУ імені І.І. Мечникова*

Протокол № 2 від «5» вересня 2022 р.

Міжнародний страховий бізнес [Електронний ресурс] : електронні методичні рекомендації до проведення практичних занять та організації самостійної роботи для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» / укладачі М. А. Дем'янчук, Н. Д. Маслій — Одеса, 2022. — 28 с.

Методичні рекомендації до проведення практичних занять та організації самостійної роботи здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» з навчальної дисципліни «Міжнародний страховий бізнес» містить передмову, матеріали до кожної практичної роботи, які складаються із переліків питань до обговорення, практичних завдань, тестових завдань, тематики рефератів та рекомендованої літератури. Методичні рекомендації до проведення практичних занять та організації самостійної роботи з навчальної дисципліни «Міжнародний страховий бізнес» допоможуть у засвоєнні теоретичних знань у сфері міжнародного страхового бізнесу та розрахований на здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», аспірантів, викладачів, керівників підприємств та всіх тих, хто вивчає міжнародний страховий бізнес.

УДК 368+339:658 (076)

ЗМІСТ

Передмова.....	4
Практична робота 1. Сучасні доміанти розвитку міжнародного страхового бізнесу.....	6
Практична робота 2. Технологічні інновації на страховому ринку	8
Практична робота 3. Головні тенденції розвитку міжнародного страхового бізнесу за видами страхових послуг.....	10
Практична робота 4. Управління ризиками у сфері електронних страхових послуг.....	12
Практична робота 5. Кіберстрахування як інструмент мінімізації інформаційних ризиків.....	14
Практична робота 6. Глобальні страхові програми для багатонаціонального бізнесу.....	17
Практична робота 7. Інноваційні стратегії управління діяльністю міжнародних страхових компаній.....	19
Практична робота 8. Вимоги до новітніх бізнес-моделей розвитку міжнародних страхових компаній.....	21
Практична робота 9. Інформаційні системи в управлінні міжнародним страховим бізнесом.....	23
Практична робота 10. CRM-системи міжнародного страхового бізнесу.....	26

ПЕРЕДМОВА

Дисципліна «Міжнародний страховий бізнес» є однією з професійно-орієнтованих дисциплін в програмі підготовки фахівців за спеціальністю «Фінанси, банківська справа та страхування». Вона спрямована на формування знань теорії та практики міжнародного страхового бізнесу; розуміння економічної сутності, функції, ролі та сфери застосування страхових послуг як ефективного інструменту захисту громадян і юридичних осіб в різних сферах економіки від можливих ризиків та збитків; формування на цій основі загальних та професійних компетентностей щодо застосування страхових послуг в обґрунтуванні рішень з мінімізації ризиків діяльності суб'єктів ринку. Передумовою вивчення дисципліни є вивчення та розуміння основ страхування, страхових послуг, міжнародних фінансів, міжнародне страхування, страхування зовнішньоекономічної діяльності, міжнародної економіки, міжнародного фінансового ринку, страхового менеджменту.

Завдання дисципліни:

— оволодіння теоретичними та організаційними основами розуміння сучасних домінант і тенденцій розвитку міжнародного страхового бізнесу на основі його цифровізації, індивідуалізації страхової пропозиції, впровадження новітніх технологічних інновацій, врахування геополітичних подій і кліматичних ризиків;

— вивчення основ управління ризиками у сфері електронних страхових послуг та розширення електронних об'єктів страхування в умовах глобального економічного розвитку та інформатизації суспільства; заснування, організації та розвитку нових страхових продуктів та послуг із урахуванням потреб міжнародного страхового ринку;

— засвоєння методів управління окремими ресурсами та бізнес-процесами міжнародного страхового бізнесу з метою організації ефективної діяльності страхових компаній на основі застосування інтеграційних засобів та підвищення цінності страхових компаній на вітчизняному та міжнародному ринках;

— вивчення основ застосування інформаційних систем в управлінні інформаційною безпекою суб'єктів міжнародного страхового бізнесу та CRM-систем для якісної взаємодії зі споживачами страхових послуг;

— засвоєння методики визначення економічної цінності участі в страховому процесі, набуття навичок по застосуванню методики оцінювання інфраструктури глобального страхового ринку, його суб'єктів;

— набуття практичних навичок з визначення основних домінант, трендів та тенденцій розвитку та їх оцінювання за різними сферами міжнародного страхового бізнесу із застосування математичного

апарату; виконання комплексу процедур з ідентифікації та оцінювання ризиків міжнародного страхового бізнесу;

— набуття необхідних знань та практичних навичок щодо використання результатів оцінювання ефективності діяльності та бізнес-моделей глобальних (міжнародних) страхових компаній у процесі прийняття управлінських рішень щодо застосування інноваційних стратегій управління діяльністю міжнародних страхових компаній.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати: сучасні основи функціонування міжнародного страхового бізнесу; технологічні інновації на страховому ринку; доміанти, тренди та тенденції розвитку міжнародного страхового бізнесу; сутність електронних страхових послуг, їх особливості та види, методи управління ризиками в зазначеній сфері, технології управління ризиками; сутність кібербезпеки та кіберстрахування як основних елементів інформаційної безпеки суб'єктів міжнародного страхового бізнесу; сутність глобального страхування для багатонаціонального бізнесу, структури міжнародних програм, цифрові інструменти світового класу; ключові напрями диверсифікації в системі стратегічного управління діяльністю страхових компаній; методика визначення економічної цінності участі в страховому процесі; вимоги до новітніх бізнес-моделей розвитку міжнародних страхових компаній; ключові інформаційні та CRM-системи в управлінні міжнародним страховим бізнесом;

вміти: аналізувати стан розвитку міжнародного страхового бізнесу у динаміці та оцінювати місце страхової організації в ньому; визначати ключові завдання маркетингових комунікацій в сфері страхової діяльності; визначати ключові напрями диверсифікації в системі стратегічного управління діяльністю страхових компаній; визначати цінові стратегії; розробляти, удосконалювати і впроваджувати страхові продукти з урахуванням новітніх тенденцій; проводити маркетингові дослідження міжнародного ринку страхових послуг; застосовувати стратегії управління діяльністю страхових компаній; здійснювати управління розвитком страхового бізнесу та асортименту страхових продуктів і послуг; врегульовувати питання щодо збитків.

Практична робота

Сучасні домінанти розвитку міжнародного страхового бізнесу

Практичне заняття — 2 години

1. Обговорення питань

1. Охарактеризуйте розвиток страхування вкладів та кредитування кредитних спілок.
2. Назвіть важливі геополітичні події та ризики, що мають вплив на страховий бізнес.
3. З чим пов'язан розвиток галузі страхування відповідальності директорів та посадових осіб?
4. Охарактеризуйте основні напрями цифровізації страхового ринку.
5. Які вам відомі технології індивідуалізації страхової пропозиції?
6. У чому полягає партнерство InsurTech?
7. На що направлено впровадження Blockchain в страховому бізнесі?
8. Назвіть канали дистрибуції на основі CARE та охарактеризуйте їх.
9. На що направлена діяльність страхових компаній при реалізації напрямів «швидші виплати»?
10. Поясніть сутність запобігання кібератак.
11. Як змінюється цикли розробки страхових програм?
12. В чому полягає інтелектуальна автоматизація?
13. В чому полягає необхідність моделювання кліматичних ризиків?
14. На що впливає точність ціноутворення ризику?
15. Поясніть сутність сталого розвитку страхових компаній і врахування ESG в стратегії розвитку.
16. В чому полягає співпраця з гравцями екосистеми?

2. Практичне завдання: провести аналіз глобальних обсягів інвестицій в InsurTech та FinTech за останні 10 років.

3. Тематика рефератів

1. Сучасний стан страхування вкладів та кредитування кредитних спілок (на прикладі конкретної країни).
2. Геополітичні події та ризики на міжнародному страховому ринку.

3. Розвиток страхування відповідальності директорів та посадових осіб в світі (на прикладі конкретної країни).

4. Рекомендована література

1. Дем'янчук М. А., Дроздина А. А. Особливості функціонування страхового ринку України в умовах невизначеності. *Актуальні тенденції наукових досліджень у сфері розробки і використання моделей економічної поведінки суб'єктів господарювання*: матеріали всеукр. наук.-практ. конф. здобувачів вищої освіти та молодих учених. м. Дніпро, 06–07 груд. 2021 р. Дніпро, 2021. С. 126–127.

2. Дем'янчук М. А., Маслій Н. Д. Сучасні тренди розвитку страхового ринку України в умовах посилення професійної відповідальності. *Ринкова економіка : сучасна теорія і практика управління*. Одеса, 2021. Т. 20, Вип. 3 (49). С. 65–87.

3. Дем'янчук М. А., Маслій Н. Д. Сучасні доміанти розвитку міжнародного і глобального ринку страхового бізнесу. *Стратегічні орієнтири розвитку економіки, фінансів, обліку і права*: матеріали міжн. наук.-практ. конф. м. Полтава, 30 липня 2022 р. Полтава, 2022. С. 31–34.

4. Дем'янчук М. А., Гуржий К. С. Трансформація страхового ринку в умовах розвитку цифрових технологій. *Інфраструктура ринку*. Одеса, 2018. Вип. 25. С. 272–278.

5. Журавка О. С., Бухтіарова А. Г., Пахненко О. М. Страхування: навчальний посібник. Суми: Сумський державний університет, 2020. 350 с.

6. Demianchuk, M., Makhamadali, B. H. o'g'li, Kotlubai, V., Shramko, H. The influence of globalization and integration processes on the activity of insurance organizations. *Economics. Ecology. Socium*. Odessa, 2019. Vol. 3. No 3. P. 53–64. DOI: <https://doi.org/10.31520/2616-7107/2019.3.3-7>.

7. EARNIX. 10 Insurance Technology Trends Reshaping The Industry In 2022. URL: <https://earnix.com/blog/10-insurance-technology-trends-reshaping-the-industry-in-2022/> (дата звернення: 08.08.2022).

8. OECD. Global insurance market trends. URL: <https://www.oecd.org/daf/fin/insurance/Global-insurance-market-trends-preliminary-data-2022.pdf> (дата звернення: 08.08.2022).

9. WNS. Top 5 Trends in the Insurance Industry. URL: <https://www.wns.com/perspectives/articles/articledetail/595/top-5-trends-in-the-insurance-industry> (дата звернення: 08.08.2022).

Практична робота *Технологічні інновації на страховому ринку*

Практичне заняття — 2 години

1. Обговорення питань

1. Визначте сутність сучасних фінансових технологій FinTech та InsurTech.
2. Порівняйте інноваційні інструменти FinTech на ринку страхових послуг.
3. Визначте основні тренди розвитку FinTech ринку.
4. Визначте напрями застосування інструментів FinTech у страхуванні.
5. Охарактеризуйте складові та технології InsurTech.
6. Які існують напрями розвитку InsurTech?
7. В чому полягає діджиталізація бізнес-процесів страхових компаній?
8. Які існують відмінності між послугами страхових компаній та онлайн-платформ, що надають страхові послуги?
9. Яким чином вплинула пандемія Covid-19 на зростання FinTech ринку у світі?
10. Визначте основні тенденції розвитку та популяризації глобального FinTech ринку.

2. Практичне завдання: провести SWOT-аналіз застосування FinTech страховими компаніями.

3. Тематика рефератів

1. Застосування API страховими організаціями.
2. Стартапи у страховому бізнесі.
3. Використання Big Data у розвитку страхового бізнесу.

4. Рекомендована література

1. Вагнер І.М., Кундря-Висоцька О.П., Демко І.І. Аналіз тенденцій розвитку глобального FinTech ринку. *Вісник університету банківської справи*. 2021. № 2 (41). С. 31–39.

2. Волосович С.В., Фоміна О.В. Технологічні інновації на страховому ринку. *Вісник КНЕУ*. 2018. № 5. С. 124–137.

3. Дем'янчук М. А., Дроздина А. А. Інформаційні технології як фактор підвищення конкурентоспроможності страхових компаній. *Модернізація економіки: теоретичні засади та практика реалізації: матеріали міжнар. наук.-практич. конф., м. Запоріжжя, 23 січня 2021 р. Запоріжжя, 2021. С. 145–149.*

4. Дем'янчук М. А., Дроздина А. А. Пріоритетні інформаційно-технічні зміни на страховому ринку України. *Дослідження фінансових інституцій та інструментів розвитку держави, територій та суб'єктів господарювання: теоретичні, методологічні та практичні аспекти: зб. матеріалів VI міжн. наук.-практ. конф., м. Одеса, 18 лют. 2022 р. Одеса: Бондаренко М. А., 2022. С. 129–131.*

5. Журавльова Т.О., Дем'янчук М. А. *Страховання: навч. посіб.* Одеса, 2017. 320 с.

6. Карцева В. В., Прасолова С. П. *Інститути міжнародного страхового ринку: навчальний посібник + навчальний тренінг.* Київ:, «SBA-Print», 2020. 568 с.

7. Мазаракі А., Волосович С. FinTech у системі суспільних трансформацій. *Вісник Київського національного торговельно-економічного університету*. 2018. № 2. С. 5–15.

Практична робота

Головні тенденції розвитку міжнародного страхового бізнесу за видами страхових послуг

Практичне заняття — 2 години

1. Обговорення питань

1. Поясніть сутність клієнтоорієнтованості в страхуванні охорони здоров'я.
2. Визначте тенденції розвитку інтелектуальних підприємств в страхуванні охорони здоров'я.
3. Охарактеризуйте спрямованість на сталий бізнес в секторі страхування охорони здоров'я.
4. Визначте напрями масштабної співпраці суб'єктів діяльності в сфері страхування охорони здоров'я.
5. Визначте пріоритетність прийняття тенденцій в сфері страхування охорони здоров'я та їх вплив на страховий бізнес.
6. Поясніть сутність клієнтоорієнтованості в страхуванні життя.
7. Визначте тенденції розвитку інтелектуальних підприємств страхування життя.
8. Охарактеризуйте спрямованість на сталий бізнес в секторі страхування життя.
9. Визначте напрями масштабної співпраці суб'єктів діяльності в сфері страхування життя.
10. Визначте пріоритетність прийняття тенденцій в сфері страхування життя та їх вплив на страховий бізнес.
11. Поясніть сутність клієнтоорієнтованості в страхуванні майна та нещасних випадків.
12. Визначте тенденції розвитку інтелектуальних підприємств сфери страхування майна та нещасних випадків.
13. Охарактеризуйте спрямованість на сталий бізнес в секторі майна та нещасних випадків.
14. Визначте напрями масштабної співпраці суб'єктів діяльності в сфері страхування майна та нещасних випадків.
15. Визначте пріоритетність прийняття тенденцій в сфері майна та нещасних випадків та їх вплив на страховий бізнес.

2. Практичне завдання: провести порівняльний аналіз страхових програм, що пропонують міжнародні та вітчизняні страхові компанії в сферах страхування охорони здоров'я, життя, майна та нещасних випадків.

3. Тематика рефератів

1. Головні тенденції в страхуванні відповідальності товаровиробників.
2. Ключові тенденції в страхуванні екологічного страхування.
3. Ключові тенденції страхування аграрного сектору.

4. Рекомендована література

1. Boggs C. J. Property and Casualty Insurance Concepts Simplified: The Ultimate 'How to' Insurance Guide for Agents, Brokers, Underwriters, and Adjusters. 2018. 263 p.

2. Business Process Management Cases. Digital Innovation and Business Transformation in Practice / J. vom Brocke, J. Mendling (Eds). 2018. 610 p.

3. Capgemini. Top Healthcare Trends 2022. URL: <https://pt.slideshare.net/capgemini/top-healthcare-trends-2022> (дата звернення: 08.08.2022).

4. Capgemini. Top Life Insurance Trends 2022. URL: <https://pt.slideshare.net/capgemini/top-life-insurance-trends-2022> (дата звернення: 08.08.2022).

5. Capgemini. Top P&C Insurance Trends 2022. URL: https://pt.slideshare.net/capgemini/top-pc-insurance-trends-2022?from_action=save (дата звернення: 08.08.2022).

6. Coverfox. Top 2022 Health Insurance Industry Trends to Watch. URL: <https://www.coverfox.com/health-insurance/articles/health-insurance-industry-trends/> (дата звернення: 08.08.2022).

7. Top trends in insurance 2022: interactive e-book. URL: <https://top-trends-in-insurance-2022-ebook.s3.amazonaws.com/index.html> (дата звернення: 08.08.2022).

Практична робота

Управління ризиками у сфері електронних страхових послуг

Практичне заняття — 2 години

1. Обговорення питань

1. Визначте сутність електронних страхових послуг, їх види.
2. Охарактеризуйте особливості е-страхування.
3. Що передувало розвитку страхового бізнесу в сфері електронних страхових послуг?
4. Висвітліть основні тенденції прогресу інформаційних технологій і їх вплив на страховий бізнес.
5. Які існують моделі онлайн-страхового бізнесу?
6. Назвіть напрями змін у сфері страхового ризику в умовах проведення е-страхування.
7. Охарактеризуйте методи управління ризиками в сфері електронних страхових послуг.
8. В чому полягає технологія управління ризиками у сфері електронних страхових послуг?
9. Охарактеризуйте принципи управління ризиками у сфері електронних страхових послуг.
10. Назвіть основні заходи страхових компаній щодо розвитку е-страхування.

2. Практичне завдання: виявити біфуркаційні точки розвитку страхового ринку різних країн світу, використовуючи такі показники як валовий внутрішній продукт та валові страхові премії.

3. Тематика рефератів

1. Дистанційні страхові послуги з використанням Object Control.
2. Системи голосового та текстового оповіщення клієнтів.
3. Сучасні види та форми реалізації електронних страхових послуг.

4. Рекомендована література

1. Дем'янчук М. А., Дроздина А. А. Точки біфуркації на траєкторії розвитку страхового ринку в умовах цифровізації економіки. *Ефективна економіка*. Київ, 2021. № 1. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.1.101>.
2. Плиса В., Плиса М., Плиса З. Управління ризиками в сфері електронних страхових послуг. *Вісник Львівського університету. Серія економіка*. 2021. Вип. 60. С. 86–104. DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/ves.2021.60.0.6008>.
3. Плиса В.Й. Розвиток страхового підприємництва в умовах цифровізації економіки. *Економіка, фінанси, банківська справа та освіта: актуальні питання розвитку, досягнення та інновації*: матеріали VI Міжнар. наук.-практ. конф. (Одеса, 15–16 квітня 2021 р.). Одеса: ОНЕУ, 2021. С. 266–268.
4. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 20018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації: Розпорядження КМУ від 17.01.2018 р. № 67-р. Дата оновлення: 17.01.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80#Text> (дата звернення: 08.08.2022).
5. Україна 2030Е – країна з розвинутою цифровою економікою. URL: <https://strategy.uifuture.org/kraina-z-rozvinutoyu-cifrovoyu-ekonomikoyu.html> (дата звернення: 08.08.2022).
6. Burlaka, O., Kuzior, A., Hanych, O., Kravchenko, S. & Melnychenko, O. (2019). Implementation and legal regulation of electronic insurance in Ukraine. *Journal of Legal, Ethical and Regulatory*. Vol. 22 (Special Issue 2). P. 1–5.
7. Haddad M.M. Utilitarian and hedonic customer benefits of e-insurance: A look at the role of gender differences. *International Journal of e-Business Research*. 2019. Vol. 15 (1). P. 109–126.
8. Toukabri M. T., Ettis S. A. The Acceptance and Behavior Towards E-Insurance. *International Journal of E-Business Research*. 2021. Vol. 17. No. 2. P. 24–39.

Практична робота

Кіберстрахування як інструмент мінімізації інформаційних ризиків

Практичне заняття — 2 години

1. Обговорення питань

1. Поясніть сутність кіберстрахування як елемента активної стратегії пом'якшення ризиків від кіберзагроз
2. Визначте сутність поняття «кібербезпека».
3. В чому полягає сутність глобального індексу кібербезпеки?
4. Охарактеризуйте види кіберризиків.
5. Визначте особливості і можливі збитки від кіберризиків.
6. В чому полягає державне регулювання питань кібербезпеки?
7. Визначте основні тренди в області кібербезпеки.
8. Поясніть механізм здійснення кіберстрахування.
9. Назвіть об'єкти захисту підприємств внаслідок виникнення кіберінцидентів.
10. Назвіть канали джерел кіберзагроз, види та ступінь кіберризиків підприємства.
11. Визначте концептуальні заходи захисту активів страхових компаній від кіберризиків.

2. Практичне завдання: провести дослідження сучасного стану ринку кіберстрахування на основі даних трьох міжнародних страхових компаній за такими критеріями:

- об'єкти страхування;
- страхові випадки;
- страхова сума;
- страхові тарифи;
- страхове покриття;
- строк страхування.

3. Тематика рефератів

1. Сучасні типові кібератаки: факти та цифри.
2. Дистанційний моніторинг об'єктів страхування.
3. Страхування помилок і упущень (E&O).

4. Рекомендована література

1. Грицишин В. Найпопулярніші способи електронних крадіжок з пластикових карт. URL: <https://korupciya.com/najpopulyarnishi-sposobi-elektronnix-kradizhok-z-plastikovix-kart/> (дата звернення: 08.08.2022).

2. Дем'янчук М. А. Процесний підхід визначення засобів захисту активів телекомунікаційного підприємства внаслідок виникнення кіберінцидентів. *Інтелект XXI*. Київ, 2020. № 1'2020. С. 36–43. DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-8801/2020-1.6>.

3. Дем'янчук М. А., Маслій Н.Д. Кіберризика: види, особливості та можливі збитки. *Сучасні тенденції розвитку менеджменту та фінансово-економічної безпеки*: міжнар. наук.-практ. конф., м. Черкаси, 26 листопада 2018 р., м. Черкаси, 2018. С. 110–114.

4. Дем'янчук М. А., Маслій Н.Д. Нормативно-правове регулювання питань кібербезпеки в Україні. *Модернізація економіки у контексті інноваційного розвитку: напрями та пріоритети*: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Дніпро, 17 листопада 2018 р. Дніпро, 2018. С. 15–19.

5. Дем'янчук М. А., Станкова В. В. Організаційна модель процесу кіберстрахування. *Інвестиційно-інноваційні моделі розвитку підприємств в умовах сучасної нестабільності* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Львів, 27 жовтня 2018 р. Львів, 2018. С. 118–122.

6. Директива про секретність та електронні комунікації : Директива 2002/58/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 12.07.2002 L 201/38. Дата оновлення: 12.07.2002. URL: <https://nkrzi.gov.ua/images/upload/58/19/6f96b8148ef15842f70cba3dd98f055b.pdf> (дата звернення: 08.08.2022).

7. Конвенція про кіберзлочинність від 23.11.2001. Ратифікація від 07.09.2005 №2824-IV. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_575 (дата звернення: 08.08.2022).

8. Про авторське право й суміжні права : Закон України від 23.12.1993 № 3792-ХІІ. Дата оновлення: 22.07.2018. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12> (дата звернення: 08.08.2022).

9. Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах : Закон України від 5.07.1994 р. № 80/94-ВР. Дата оновлення: 19.04.2014. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80/94-вр> (дата звернення: 08.08.2022).

10. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-ХІІ. Дата оновлення: 01.01.2017. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12> (дата звернення: 08.08.2022).

11. Про основні засади забезпечення кібербезпеки України : Закон України від 05.10.2017 № 2163-VIII. Дата оновлення: 05.10.2017. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19> (дата звернення: 08.08.2022).

12. Про поширення примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних : Закон України від 23.03.2000 № 1587-III. Дата оновлення: 04.10.2018. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1587-14> (дата звернення: 08.08.2022).

13. Стратегія кібербезпеки України : Указ Президента України від 15.03.2016 р. № 96/2016. Дата оновлення: 15.03.2016. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/96/2016> (дата звернення: 08.08.2022).

14. Стратегія кібербезпеки України: Указ Президента України від 15.03.2016 р. №96/2016. Дата оновлення: 15.03.2016. URL: <https://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/96/2016> (дата звернення: 08.08.2022).

15. Страхування кібер-ризиків. URL: <https://ehow.com.ua/strahuvannya/strahuvannya-kiber-rizikiv.html> (дата звернення: 08.08.2022).

16. Україна 2030: Доктрина збалансованого розвитку. Видання друге. Львів: Кальварія, 2017. 164 с.

17. Allianz Global Corporate & Specialty SE. Allianz Risk Barometer Top Business Risks 2022. URL: <https://www.agcs.allianz.com/content/dam/onemarketing/agcs/agcs/reports/Allianz-Risk-Barometer-2022.pdf> (дата звернення: 08.08.2022).

18. Demyanchuk M., Maslii N., Stankova V. Cyber-insurance as a tool for minimizing the informational risks of the enterprise in the conditions of global economic development and society informatization. *Economics: time realities*. Odessa, 2018. No 5(39). P. 41–51. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.2570060>.

19. European Commission. URL: https://ec.europa.eu/commission/index_en (дата звернення: 08.08.2022).

20. Kesan J. P., Hayes C. Strengthening cybersecurity with cyber insurance markets and better risk assessment. *Minnesota law review*. 2017. 102(1). P. 191–276.

Практична робота

Глобальні страхові програми для багатонаціонального бізнесу

Практичне заняття — 2 години

1. Обговорення питань

1. Визначте сутність глобального страхування для багатонаціонального бізнесу.
2. Охарактеризуйте пакетні рішення для середнього ринку міжнародної програми страхування.
3. Охарактеризуйте контрольовані магістерські програми міжнародної програми страхування.
4. Визначте сутність цілісних багатолінійних рішень для крупних транснаціональних корпорацій.
5. Визначте сутність цілісних багатолінійних рішень для компанії середнього бізнесу.
6. Охарактеризуйте цифрові інструменти світового класу.
7. Які існують ресурси для клієнтів та брокерів в глобальних страхових програмах.

2. Практичне завдання: провести порівняльну характеристику глобальних страхових програм для багатонаціонального бізнесу, пропонованих міжнародним страховим бізнесом.

3. Тематика рефератів

1. Страхове покриття унікальних або складних експозицій (E&S).
2. Глобальне покриття для технологічних компаній.
3. Міжнародна мережа страхування (INI).

4. Рекомендована література

1. Business Insurance Connected BRIDGE. If your business is global, so are your risks. URL: <https://www.bridgeinsurance.co.uk/corporate/bridge-international/> (дата звернення: 08.08.2022).

2. CAN. Insurance for international businesses. URL: <https://www.cna.com/web/guest/cna/solutions/international> (дата звернення: 08.08.2022).

3. The Hartford. Global Insurance – Multinational Business Coverage. URL: <https://www.thehartford.com/multinational-coverage> (дата звернення: 08.08.2022).

4. Zurich American Insurance Company. Global Insurance Programs for Multinational Business. URL: <https://www.zurichna.com/insurance/international> (дата звернення: 08.08.2022).

5. Рокоча В.В., Алькема В.Г., Терехов В.І., Одягайло Б.М. Міжнародна торговельна діяльність: підручник. К. : Університет економіки та права «КРОК», 2018. 698 с.

Практична робота

Інноваційні стратегії управління діяльністю міжнародних страхових компаній

Практичне заняття — 2 години

1. Обговорення питань

1. Визначте сутність клієнтоорієнтованих бізнес-процесів на ринку страхових послуг.
2. Які існують ключові завдання маркетингових комунікацій в сфері страхової діяльності?
3. Назвіть ключові напрями диверсифікації в системі стратегічного управління діяльністю страхових компаній.
4. Опишіть методику визначення економічної цінності участі в страховому процесі.
5. Охарактеризуйте цінові стратегії на міжнародному ринку страхових послуг.
6. Назвіть моделі взаємодії банків та страхових компаній в умовах bancassurance і наведіть їхню характеристику.
7. Представити характеристику неострахових компаній.

2. Практичне завдання: провести SWOT-аналіз застосування InsurTech страховими компаніями на у міжнародному страховому бізнесі.

3. Тематика рефератів

1. Розвиток страхового бізнесу США на основі FinTech та InsurTech.
2. Розвиток страхового бізнесу Великої Британії на основі FinTech та InsurTech
3. Розвиток страхового бізнесу Азії на основі FinTech та InsurTech.

4. Розвиток страхового бізнесу Японії на основі FinTech та InsurTech.

4. Рекомендована література

1. Біла книга. Майбутнє регулювання ринку страхування в Україні. Київ : НБУ, 2020. 28 с. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/White_paper_insurance_pr_2020-04-30.pdf?v=4 (дата звернення: 08.08.2022).

2. Віленчук О.М. Аграрне страхування в Україні: парадигма становлення та стратегія розвитку : монографія. Житомир : О.О. Євенок, 2019. 380 с.

3. Віленчук О.М. Інноваційні стратегії управління діяльністю страхових компаній: міжнародний та національний аспекти. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Економічні науки*. 2021. Вип. 41. С. 65–70. DOI: 10.32999/ksu2307-8030/2021-41-12.

4. Нгуєн Л. Т. А. Стратегічне планування інноваційної діяльності підприємства. *Молодіжний економічний вісник ХНЕУ ім. С. Кузнеця*. 2021. № 3. С. 144–146.

5. Ellingrud K., Kimura A., Quinn B., Ralph J. Five steps to improve innovation in the insurance industry. URL: <https://www.mckinsey.com/industries/financial-services/our-insights/five-steps-to-improve-innovation-in-the-insurance-industry> (дата звернення: 08.08.2022).

6. *Forinsurer*. В ЄС прийнята Стратегія цифрових фінансів: єдині правила і нагляд за страховиками, фінтех і банками *Insurance TOP*. 2020. № 6(74). С. 24. URL: <https://forinsurer.com/files/file00693.pdf> (дата звернення: 08.08.2022).

7. **IIS**. 5 Strategies for Designing Your World-Changing Innovation Agenda. URL: <https://www.internationalinsurance.org/sites/default/files/2020-12/5%20Insurance%20Innovation%20Strategies%201.2021.pdf> (дата звернення: 08.08.2022).

8. KPMG. Innovative risk approaches: New compliance and conduct solutions. URL: <https://home.kpmg/xx/en/home/insights/2021/08/innovative-risk-approaches-for-insurers.html> (дата звернення: 08.08.2022).

Практична робота

Вимоги до новітніх бізнес-моделей розвитку міжнародних страхових компаній

Практичне заняття — 2 години

1. Обговорення питань

1. Охарактеризуйте тенденцію новітніх бізнес-моделей: глобальні композити.
2. Охарактеризуйте тенденцію новітніх бізнес-моделей: спеціальність страховиків.
3. Охарактеризуйте тенденцію новітніх бізнес-моделей: глобальні перестраховики
4. Охарактеризуйте тенденцію новітніх бізнес-моделей: андеррайтингові агенти
5. Охарактеризуйте тенденцію новітніх бізнес-моделей: постачальники капіталу
6. Охарактеризуйте тенденцію новітніх бізнес-моделей: самострахувальники
7. Охарактеризуйте тенденцію новітніх бізнес-моделей: глобальні посередники
8. Визначте основні компоненти бізнес-моделі, що впливають на майбутню вартість страхової компанії.
9. Опишіть еталонну архітектуру розробки, запуску, модифікації та підтримки програм страхової галузі.

2. Практичне завдання: провести порівняльний аналіз ефективності діяльності та бізнес-моделей глобальних (міжнародних) страхових компаній.

3. Тематика рефератів

1. Управління капіталом і ризиками: покращене узгодження та розширені можливості.

2. Підтримка та сприяння бізнесу: розумніше, економічніше, з вищою ціною.
3. Усунення втрат: наскрізна автоматизація, за дуже рідкісними винятками.
4. Допоміжні послуги: ближче до суті ціннісної пропозиції.

4. Рекомендована література

1. Сокиринська І. Г., Журавльова Т. О., Аберніхіна І. Г. Страховий менеджмент: навч. посіб. Дніпропетровськ: «Пороги», 2016. 300 с.
2. ACORD Reference Architecture. URL: <https://www.acord.org/standards-architecture/reference-architecture> (дата звернення: 08.08.2022).
3. Ernst & Young. Seven business models of the future for the insurance sector. URL: https://www.ey.com/en_gl/innovation-in-insurance/why-the-insurance-industry-needs-to-rethink-its-value-proposition (дата звернення: 08.08.2022).
4. Investopedia. What Is the Main Business Model for Insurance Companies? URL: <https://www.investopedia.com/ask/answers/052015/what-main-business-model-insurance-companies.asp> (дата звернення: 08.08.2022).
5. Lux Hub. World Insurance Report 2021: adopting the Open Insurance model. URL: <https://luxhub.com/world-insurance-report-2021-adopting-the-open-insurance-model/> (дата звернення: 08.08.2022).
6. NextWave Insurance: large commercial and reinsurance. How insurers can redefine the possible on the journey to 2030. URL: https://assets.ey.com/content/dam/ey-sites/ey-com/en_gl/topics/insurance/ey-nextwave-insurance-large-commercial-reinsurance.pdf?download (дата звернення: 08.08.2022).
7. PwC. Insurance : business model platformisation. Challenges for the insurance industry. URL: <https://www.pwc.fr/en/publications/insurance-business-model-platformisation.html> (дата звернення: 08.08.2022).
8. Systemic Risk of Modelling in Insurance. Did your model tell you all models are wrong? White paper by the Systemic Risk of Modelling Working Party. 48 p.

Практична робота

Інформаційні системи в управлінні міжнародним страховим бізнесом

Практичне заняття — 2 години

1. Обговорення питань

1. Які типи Інформаційних систем управління страховим бізнесом доступні на ринку?
2. Як функціональні можливості відрізняються між різними програмами?
3. Які типові діапазони цін на ці системи?
4. Які особливості RMIS?
5. Чому організації інвестують у RMIS?
6. Які підприємства можуть отримати вигоду від RMIS?
7. Чому RMIS є корисним для організацій?
8. Що таке програмне забезпечення для управління страховими претензіями?
9. Чому управління претензіями є таким важливим?
10. Що означає трансформація вимог?
11. Чи можлива повна наскрізне оцифрування претензій?
12. Які технології використовуються в управлінні претензіями?
13. Які технології використовуються в Caseblocks Claims Platform?
14. Визначте можливості рішення з управління ризиками інформаційної безпеки.
15. Охарактеризуйте процес управління ризиками в системі ITRM.
16. Назвіть можливості з інтеграції ITRM.
17. Які переваги має система з управління ризиками інформаційної безпеки?

2. Практичне завдання: проаналізувати ERP-системи для планування ресурсів страхових компаній, що використовують вітчизняні

та закордонні суб'єкти. Оцінити вплив застосування інформаційних систем на результативність надання страхових послуг.

3. Тематика рефератів

1. Стримуючі та перешкоджаючі фактори автоматизації страхового бізнесу.
2. Передача ризиків: на основі даних і з підтримкою аналітики.
3. Інновації в продуктах і створення бізнесу: призначені для диференціації.

4. Рекомендована література

1. Галушак В.В. Автоматизовані інформаційні системи в страховій діяльності. Розвиток економіки України: трансформації та інновації: колективна монографія. Чортків: ТНЕУ, 2018. С. 57-66.
2. ІТ-інтегратор TechExpert. ITRM – система автоматизації управління ризиками інформаційної безпеки. URL: <https://techexpert.ua/solutions-it/itrm-systema-avtomatyzatsii-upravlinnya-ryzykamy-ib/> (дата звернення: 08.08.2022).
3. Корнієнко Ю.В. Вплив інформаційних систем і технологій на результативність надання страхових послуг. URL: <http://pck.kneu.edu.ua/?p=445> (дата звернення: 08.08.2022).
4. Любашенко І. Автоматизація страхування: теорія та досвід (інформація з перших рук). URL: <https://forinsurer.com/public/03/03/14/341> (дата звернення: 08.08.2022).
5. Шишпанова Н. О. Страховий менеджмент: опорний конспект лекцій. Миколаїв, 2017. 169 с.
6. 9 Best Claims Management Software. URL: <https://whatfix.com/blog/claims-management-software/> (дата звернення: 08.08.2022).
7. Caseblocks. What is insurance claims management software? URL: <https://caseblocks.com/blog/what-is-a-claims-management-system/> (дата звернення: 08.08.2022).
8. Information System Risk Management System Checklist. URL: https://www.fsa.go.jp/en/refer/manual/hoken_e/h20.pdf (дата звернення: 08.08.2022).
9. IRMI. Information Systems: Which Type Is Right for Your Organization? URL: <https://www.irmi.com/articles/expert->

[commentary/information-systems-which-type-is-right-for-your-organization](#) (дата звернення: 08.08.2022).

10. Maggioni M., Turchetti G. Fundamentals of the Insurance Business. 2022. 788 p.

11. Management Study Guide. Risk Management Information System. URL: <https://www.managementstudyguide.com/identification-of-operational-risks.htm> (дата звернення: 08.08.2022).

12. Rhodes A. What is a Risk Management Information System (RMIS)? URL: <https://www.ventivtech.com/blog/what-is-an-rmis-risk-management-information-system> (дата звернення: 08.08.2022).

13. Risk Management Information System. URL: <https://riskconnect.com/solutions/risk-management-information-systems/> (дата звернення: 08.08.2022).

14. Risk Management Process For Insurance Companies. URL: <https://reciprocity.com/blog/risk-management-process-for-insurance-companies/> (дата звернення: 08.08.2022).

Практична робота

CRM-системи міжнародного страхового бізнесу

Практичне заняття — 2 години

1. Обговорення питань

1. Визначте сутність страхової CRM-системи.
2. Охарактеризуйте функції CRM-системи для страхової компанії.
3. Визначте особливості індивідуальної CRM-системи для страхових компаній.
4. Опишіть регулярні проблеми страхових агентів.
5. В чому полягає особливість CRM-системи для страхових агентів?
6. Визначте етапи розробки CRM-системи для страхових компаній.
7. Охарактеризуйте інтеграційні рішення для CRM-системи.

2. Практичне завдання: проаналізувати кращі страхові програми CRM на основі даних платформи Salesmate.

3. Тематика рефератів

1. Запобігання втратам: індивідуальні та своєчасні 2. поради для більшої кількості клієнтів.
3. Операційні CRM-системи.
4. Аналітичні CRM-системи.
5. Спільні CRM-системи.

4. Рекомендована література

1. Страховий менеджмент : навчальний посібник / [Н. О. Бондар [та ін.]; Міністерство освіти і науки України, Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут». Харків: ХАІ, 2016. 155 с.

2. Forinsurer. CRM у страхуванні. URL: <https://forinsurer.com/public/12/06/24/4347> (дата звернення: 08.08.2022).

3. Hill C. ISE International Business: Competing in the Global Marketplace. 2021. 1440 p.

4. Khabosha M. How CRM for Insurance Companies can Enhance Customer Loyalty. URL: <https://www.cetrixcloudservices.com/blog/how-crm-can-enhance-customer-loyalty-for-insurance-companies> (дата звернення: 08.08.2022).

5. Pipedrive. CRM-програма для страхових компаній URL: <https://www.pipedrive.com/ru/industries/insurance-crm> (дата звернення: 08.08.2022).

6. Salesmate. CRM for insurance agents: A complete guide [6 Best CRMs inside]. URL: <https://www.salesmate.io/blog/crm-for-insurance/> (дата звернення: 08.08.2022).

7. Wezom. CRM для страхової компанії. URL: <https://wezom.com.ua/ua/blog/crm-dlya-strahovoj-kompanii> (дата звернення: 08.08.2022).

Навчальне видання

Міжнародний страховий бізнес

**Електронні методичні рекомендації до проведення практичних занять
та організації самостійної роботи
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»**

Електронне практичне видання

Укладачі

**Дем'янчук Марина Афанасіївна
Маслій Наталя Дмитрівна**

Системні вимоги:

операційна система сумісна з програмним забезпеченням
для читання файлів формату PDF.
Обсяг даних 0,6 Мб.

Оригінал-макет виготовлено в авторській редакції

Кафедра обліку і фінансів

Економіко-правовий факультет

**Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Французький бульвар, 24/26, м. Одеса, 65058**